

Фенкарол у боротьбі з алергією: запитання та відповіді

Різноманітні експериментальні та клінічні дослідження переконливо доводять ключову роль гістаміну в розвитку різних алергічних захворювань (респіраторних, дерматологічних, гастроентерологічних), що зумовило синтез протиалергічних засобів, які наразі відомі як антигістамінні препарати (АГП) завдяки своїй здатності блокувати гістамінові рецептори 1 типу (H₁-рецептори). Серед значної кількості АГП на окрему увагу заслуговують хінуклідинові похідні, а саме хіфенадин, який на фармацевтичному ринку представляє компанія «Олайнфарм» під торговою назвою Фенкарол.

? Які ключові фармакокінетичні характеристики Фенкаролу?

– Хіфенадин швидко всмоктується в шлунково-кишковому тракті; вже через 30 хв виявляється в тканинах організму, тому клінічний ефект під час застосування Фенкаролу розвивається через 40-60 хв після перорального прийому, що надає змогу швидко оцінити динаміку симптоматики, за потреби – своєчасно відкоригувати добу дозу препарату. Фенкарол метаболізується в печінці, але його трансформація відбувається без участі ізоферменту CYP3A4, тому хіфенадин не має значних лікарських взаємодій, характеризується високим профілем безпеки. Хімічна інертність Фенкаролу надає можливість призначати його пацієнтам із супутньою патологією, які приймають інші фармакологічні препарати [3]. Додаткова перевага хіфенадину – тривалий період напіввиведення: основна частка препарату та його метаболітів (44%) виводиться із сечею протягом 48 год [3]. Така особливість обумовлює

тривале збереження клінічного ефекту навіть після закінчення прийому препарату [2, 3].

? АГП I покоління мають значну кількість побічних дій, у т. ч. характеризуються достатньо високим снодійним ефектом. Якою мірою виражений седативний ефект Фенкаролу?

– Дійсно, застосування АГП I покоління супроводжується розвитком седативного ефекту: спостерігається пригнічувальний вплив на центральну нервову систему, включаючи погіршення пам'яті, когнітивної та психомоторної функції, здатності обробляти інформацію. За своїми фармакологічними характеристиками Фенкарол практично позбавлений снодійної та седативної дії: його низька ліпофільність обумовлює мінімальну ймовірність подолання гематоенцефалічного бар'єра, а також пригнічення активності центральної нервової системи, що автоматично переводить хіфенадин до АГП II покоління [2, 3]. Відсутність вираженого

седативного ефекту дозволяє призначати Фенкарол особам, робота яких потребує підвищеної концентрації уваги та швидкої психомоторної реакції при керуванні автотранспортом або обслуговуванні рухомих механізмів [2, 3]. Крім того, прийом Фенкаролу не супроводжується виникненням сухості слизових оболонок порожнини рота, носа, горла, розладами сечовипускання, погіршенням зору [2, 3].

? Застосування АГП може супроводжуватися появою аритмії, навіть небезпечної для життя шлункової аритмії за типом піруету. Саме через таку побічну дію із фармацевтичного ринку виведено деякі АГП II покоління (терфенадин, астемізол). Яким є кардіологічний профіль безпеки хіфенадину?

– Хіфенадин повністю позбавлений кардіотоксичної (проаритмогенної) дії; він має помірний протиаритмогенний вплив. В експериментальних роботах констатовано антиаритмічний ефект Фенкаролу при адреналінових, строфантинних, хлоридкальцієвих аритміях, нейрогенній фібриляції передсердь [12]; у клінічній практиці доведено його здатність нівелювати тахіаритмію в дорослих пацієнтів із коронарною та некоронарною патологією, а також у дітей із частою ідіопатичною екстрасистолією [11]. Механізм антиаритмічної дії хіфенадину остаточно не вивчено, але його пов'язують із протизапальною та кардіопротекторною активністю [11].

? Які переваги хіфенадину (Фенкаролу) при лікуванні пацієнтів з алергічним ринітом (АР)?

– Згідно з настановою ARIA (Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma, 2019), терапію першої лінії АР визнано АГП без седативної дії [5]; це робить доцільним застосування хіфенадину за сезонного та цілорічного АР через наявність у хіфенадину протиалергічної, протизапальної та протиексадативної дії. Призначення хіфенадину хворим на хронічний АР дозволяло досягти хороших та відмінних результатів лікування у 87% хворих: уже на 9-10-ту добу терапії спостерігалось зменшення клінічних ознак АР [10]. Додавання хіфенадину до схеми лікування хворих на АР із супутньою бронхіальною астмою супроводжувалось зниженням кількості нападів ядухи та потреби в застосуванні β₂-агоністів короткої дії [9].

? Які переваги застосування хіфенадину при дерматологічних проявах алергії?

– Завдяки тривалій протисвербіжній дії, антиексадативним і протизапальним властивостям хіфенадин може зменшувати явища ліхенізації, везикуляції, еритеми, мокнуття шкіри в хворих на кропив'янку й атопічний дерматит [4, 5]. Згідно з результатами вітчизняного клінічного випробування, призначення хіфенадину хворим на хронічну кропив'янку сприяло швидшому нівелюванню дерматологічних (інтенсивність свербіжжя, поширеність та вираженість шкірних висипів) і загальних (порушення сну) проявів цієї патології порівняно з левоцетиризином [7].

? Чи здатен хіфенадин зменшувати системні та місцеві алергічні реакції, що виникають унаслідок харчової алергії, укусів комах?

– Результати клінічних досліджень дозволяють стверджувати, що застосування Фенкаролу в хворих із харчовою алергією супроводжується хорошою терапевтичною ефективністю і повним зникненням симптомів захворювання в 79% [10], причому ефективність хіфенадину в нівелюванні явищ харчової алергії перевищує таку лоратадину на 20% [10]. Застосування Фенкаролу при ужаленнях комахами дозволяє швидко зменшити інтенсивність свербіжжя, знизити локальний набряк і запалення [10].

? З якого віку можна призначати хіфенадин дітям? Чи можливе його використання в осіб похилого віку?

– Високий профіль безпеки, відсутність взаємодії з іншими ліками дозволяє призначати хіфенадин дорослим і літнім особам із різноманітними супутніми захворюваннями, а також дітям. Дозування залежить від віку пацієнтів: від 3 до 7 років призначають по 10 г 2 р/добу, від 7 до 12 років – по 10-15 мг 2-3 р/добу, дітям віком >12 років – по 25 мг 2-3 р/добу, дорослим і літнім – по 25-50 мг 2-4 р/добу [2, 3].

Отже, хіфенадин (Фенкарол) – АГП II покоління із швидким початком дії – може широко використовуватися для зменшення проявів АР, атопічного дерматиту, харчової алергії, подразнень при ужаленнях комахами у дітей віком від 3 років, дорослих і літніх осіб завдяки антигістамінній, протизапальній та протиексадативній діям, відсутності вираженого седативного й кардіотоксичного ефектів.

Список літератури знаходиться в редакції.

Підготувала **Тетяна Можина**

Фенкарол®

ХІФЕНАДИН

Швидко усуває симптоми алергії

- **Ефективно усуває основні симптоми алергії**
- **Швидко починає діяти**
- **Показаний до застосування в дітей і дорослих**

Таблетки
10 мг, № 20
25 мг, № 20
50 мг, № 30

Скорочена інструкція для медичного застосування лікарського засобу Фенкарол® (Phenargo). Діюча речовина: хіфенадин; 1 таблетка містить хіфенадину гідрохлориду 10 мг, 25 мг, 50 мг; Лікарська форма. Таблетки. Фармакотерапевтична група. Антигістамінні засоби для системного застосування. Код АТХ R06A X31. Показання. Полінози, харчова та медикаментозна алергія, гостра та хронічна кропив'янка, набряк Квінке, сінна гарячка, алергічна ринопатія, дерматози, інфекційно-алергічні реакції з бронхоспастичним компонентом. Протипоказання. Підвищена чутливість до хіфенадину або до допоміжних речовин лікарського засобу. Тримієстр вагітності, період годування груддю. Побічні реакції. З боку нервової системи: запаморочення, головний біль. З боку шлунково-кишкового тракту: сухість слизових оболонок ротової порожнини, диспептичні явища. З боку дихальної системи, органів грудної клітки та середостіння: чхання, ускладнене дихання. З боку психіки: запаморочення. З боку нірок та сечовивідних шляхів: протейнурія, інтерстиціальний нефрит. З боку скелетно-м'язової та сполучної тканин: біль у суглобах. З боку органів зору: слізьотеча. (Розділ скорочено, для детальної інформації див. інструкцію для медичного застосування.) Фармакологічні властивості. Фармакокінетика. Хіфенадин є похідною речовиною хінуклідиноклінароліну, який зменшує вплив гістаміну на органи та системи. Хіфенадин є конкурентним блокувальником H₁-рецепторів. Крім того, він активує ензим діаміноксидазу, який розщеплює приблизно 30% ендогенного гістаміну. Цим пояснюється ефективність хіфенадину у хворих, нечутливих до інших протигістамінних засобів. Хіфенадин погано проникає крізь гематоенцефалічний бар'єр та мало впливає на процеси дезамінування серотоніну в мозку, слабо впливає на активність моноаміноксидаз. Протигістамінні якості хіфенадину пов'язані з присутністю циклічного ядра хінуклідину в структурі та відстанню між групою дифенілкарбінолу та атомом азоту. Спосіб застосування та дози. Препарат приймати внутрішньо одразу після їди. Дітям віком від 3 до 7 років – по 10 мг 2 рази на добу (добова доза не має перевищувати 20 мг). Дітям віком від 7 до 12 років – по 10-15 мг 2-3 рази на добу (добова доза не має перевищувати 50 мг). Дітям віком від 12 років – 25 мг 2-3 рази на добу (добова доза не має перевищувати 100 мг). Дорослим – по 25 мг 2-4 рази на добу. Максимальна добова доза – 200 мг. Тривалість курсу лікування становить 10-15 днів. Категорія відпуску. Без рецепта. Виробник. АТ «Олайнфарм» / JSC «Olainfarm». Місцезнаходження виробника та його адреса місця провадження діяльності. Вулиця Руніці, 5, Олайн, LV-2114, Латвія / 5 Runicu street, Olaine, LV-2114, Latvia. За підозри на побічні реакції, з питаннями щодо якості та помилки при застосуванні лікарських засобів ТОВ «Олайнфарм-Україна», що мають відношення до викладеного вище, слід звертатися до Дмитра Савченка, адреса: Україна, 02096, м. Київ, вул. Сімферопольська, 13, кабінет 211, моб.: +380936312296, ел. пошта: dmytro.savchenko@insivia.com. Реклама лікарського засобу. Матеріал створено за підтримки ТОВ «Олайнфарм-Україна». Матеріал є власністю ТОВ «Олайнфарм-Україна». Несанкціоноване копіювання та розповсюдження заборонено. Товариство з обмеженою відповідальністю «Олайнфарм-Україна», 03039, м. Київ, проспект В. Лобановського, 119х, офіс. 34. Дата адаптації матеріалу 26.06.2023. Fenkarol18072023UA

